

Aanbevelende Rassenlijst

De gegevens over de rassen in de Aanbevelende Rassenlijst (zie de tabellen aan de ommezijde) zijn verkregen uit onderzoek dat gedurende minimaal drie jaar is verricht op meerdere proefvelden, verdeeld over de teeltgebieden in het land. Dit is de enige solide basis voor een verantwoorde rassenkeuze.

Rassenkeuze: 1. Benodigde resistentie

- Voor percelen waar een risico op rhizoctonia-aantasting bestaat: kies een rhizoctoniaresistent ras (tabel 2). Wanneer er tevens bietencystealtjes voorkomen, overweeg dan een drievoudigresistent ras met bietencystealtjes- en rhizoctoniaresistentie.
- Op percelen waar bietencystealtjes voorkomen: kies een bietencystealtjesresistent ras (tabel 3). Deze rassen zijn al rendabel bij een geringe besmetting met witte of gele bietencystealtjes. Zie ook de opmerking over de financiële opbrengst onder tabel 3.
- Heeft u geen rhizoctonia en geen bietencystealtjes, kies dan een rhizomanieresistent ras (tabel 1). Wel is het verstandig om eerst een grondmonster te laten analyseren.
- Op diverse percelen door heel Nederland is een resistentiedoorbrekende variant van het rhizomanievirus aangetroffen. Deze percelen zijn herkenbaar aan een zeer groot aantal bieten met rhizomaniesymptomen (zogenaamde blinkers; zie www.irs.nl/blinker). Indien meer dan 2-5% blinkers verspreid over plekken in het perceel voorkomen dan is schade te beperken door te kiezen voor de zogenaamde aanvullende rhizomanieresistentie. Rassen met deze resistentie zijn beschikbaar in alle categorieën (zie de aanduiding in de laatste kolom van de tabellen 1, 2 en 3).

Rassenkeuze: 2. Financiële opbrengst

Kies na de juiste resistentie, binnen het segment voor de hoogste financiële opbrengst. Deze opbrengst is berekend voor gemiddelde Nederlandse omstandigheden. Alle kwaliteitseigenschappen, zoals suikergehalte, grondtarra (meegeleverde grond) en winbaarheid, zijn er in meegenomen. Als deze eigenschappen bij u veel afwijken van de gemiddelde omstandigheden, kan dat de verhouding van de financiële opbrengst tussen de rassen in geringe mate beïnvloeden. Dit effect kunt u voor uw eigen situatie berekenen met de applicatie 'Rassenkeuze en optimaal areaal' op www.irs.nl.

De berekening van de financiële opbrengst van de rassen is gebaseerd op de uitbetalingsregeling van Suiker Unie en op het vol leveren van de toewijzing. Voor de hoogste financiële opbrengst blijft het van belang uw areaal af te stemmen op uw toewijzing.

Zaadsoorten en geboden bescherming

Alle zaadsoorten zijn behandeld met thiram en hymexazool. Thiram beschermt het zaad tegen zaadschimmels. Tachigaren geeft een goede bescherming tegen een niet te zware aantasting door de bodemschimmel aphanomyces. Beide werkzame stoffen geven een bescherming tegen de bodemschimmel pythium.

Niet alle zaadsoorten zijn behandeld met insecticiden. U dient zich bij de keuze van speciaal (met insecticide) of standaardpillenzaad (zonder insecticide) te baseren op de te verwachten aantasting door insecten. Hierbij moet u de extra kosten van het speciaal pillenzaad afwegen tegen de kosten van andere bestrijdingsmaatregelen. Speciaal pillenzaad is behandeld met clothianidine en beta-cyfluthrin (Poncho Beta) of imidacloprid (Sombbrero).

werking tegen:	zaadtype	
	standaardpillenzaad	speciaal pillenzaad
aardvlo, bietenvlieg, bladluizen, schildpadtorretje, wantsen en bietenkevertje	0	+++
ritnaalden, springstaarten, wortelduizendpoten en miljoenpoten	0	++
emelten	0	+

0 = geen werking; + = matige werking; ++ = redelijke werking; +++ = goede werking

Schietergevoeligheid, benodigde hoeveelheid zaad en restzaad

De huidige aanbevolen rassen hebben in het algemeen een goede schieterresistentie. Uitzaaï voor 7 maart, langdurig lage temperatuur en stressomstandigheden tijdens en na opkomst verhogen bij alle rassen het risico op schietervorming. Bij de rassen met resistentie tegen rhizoctonia en/of bietencystealtjes is de kans op schieters groter dan bij de rassen met alleen rhizomanieresistentie.

Per hectare is ongeveer 1,1 eenheid zaad nodig. Bestel niet meer dan u nodig heeft. Gebruik geen zaad van het vorige seizoen. De kiemenergie en de werking van de toegevoegde middelen is na bewaring niet gegarandeerd.

Verantwoording en aansprakelijkheid

Deze brochure is samengesteld door het IRS in opdracht van Suiker Unie. IRS en Suiker Unie zijn niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij het gebruikmaken van de in deze brochure vermelde gegevens.

Om een officiële klacht te kunnen indienen over het door u uitgezaaide bietenzaad, moet u de labels van de pakken zaad kunnen overleggen. Bewaar daarom de labels.

KIJK VOOR UITGEBREIDE INFORMATIE OP WWW.IRS.NL !

Tabel 1, 2 en 3 zijn onderling niet vergelijkbaar.

Tabel 1. Overzicht van eigenschappen bij rassen met enkel resistentie tegen rhizomanie, bepaald op proefvelden zonder rhizoctonia en zonder bietencystealtjes

rasnaam	waardering			verhoudingsgetallen (gemiddelden 2011-2014) ²⁾							aanvullende rhizomanie-resistentie ⁵⁾
	vroegeheid grondbedekking	kop-hoogte ³⁾	meegeleverde grond ³⁾	K+Na	aminoN	suikergehalte	WIN	wortel-opbrengst	suiker-opbrengst	financiële opbrengst ⁴⁾	
A ¹⁾ Corvinia	6,5	M	H	100	102	99	100	106	104	104	
A BTS 460	6,5	M	H	100	102	99	100	104	103	102	
A BTS 630	5,5	M	M	96	93	101	100	100	101	102	
A Bosch	9,0	M	M	95	92	98	100	104	102	101	
A Excellenta KWS	7,5	M	L	107	102	102	100	97	100	101	
A Connery	7,0	M	L	93	98	97	100	104	101	101	
A Hollandia KWS	8,0	M	M	107	104	103	100	95	98	100	
A Kodiak	8,0	M	L	94	98	102	100	96	98	100	
N BTS 520	6,5	M	M	112	89	100	100	104	105	105	
N BTS 110	6,5	H	L	117	103	102	99	102	104	104	
N Annelaura KWS	6,5	M	L	110	96	104	100	98	102	104	
N Anneliesa KWS	7,0	M	H	99	99	98	100	103	102	101	ja
B Sandra KWS	7,5	M	H	105	101	97	100	103	100	98	ja
B Hannibal	8,0	M	M	96	99	102	100	94	97	98	

hoge cijfers betekenen in het algemeen een gunstige waardering van de betrokken eigenschap, behalve bij K+Na en aminoN.

Tabel 2. Overzicht van eigenschappen bij rassen met resistentie tegen rhizoctonia, bepaald op proefvelden met een risico op rhizoctonia⁶⁾

rasnaam	waardering			verhoudingsgetallen (gemiddelden 2011-2014) ²⁾							aanvullende rhizomanie-resistentie ⁵⁾
	vroegeheid grondbedekking	kop-hoogte ³⁾	meegeleverde grond ³⁾	K+Na	aminoN	suikergehalte	WIN	wortel-opbrengst	suiker-opbrengst	financiële opbrengst ⁴⁾	
A ¹⁾ Isabella KWS	7,5	M	M	100	100	100	100	100	100	100	
N BTS 605	6,0	H	L	98	97	105	101	97	101	104	

Ras met tevens resistentie tegen bietencystealtjes

N Lieselotta KWS	7,5	M	M	94	95	98	100	100	98	97	ja
------------------	-----	---	---	----	----	----	-----	-----	----	----	----

hoge cijfers betekenen in het algemeen een gunstige waardering van de betrokken eigenschap, behalve bij K+Na en aminoN.

Tabel 3. Overzicht van eigenschappen bij rassen met resistentie tegen bietencystealtjes; opbrengsten bepaald op proefvelden met en/of zonder bietencystealtjes⁷⁾

rasnaam	waardering				verhoudingsgetallen (2011-2014) ²⁾							aanvullende rhizomanie-resistentie ⁵⁾
	bca-vermeerdering ⁸⁾	vroegeheid grondbedekking	kop-hoogte ³⁾	meegeleverde grond ³⁾	K+Na	aminoN	suikergehalte	WIN	opbrengst met bietencystealtjes			
									wortel	suiker	financieel ⁴⁾	
A ¹⁾ Lisanna KWS	7	7,5	M	M	96	91	99	100	106	104	104	
A Alexina KWS	7	8,0	M	L	101	103	102	100	97	99	100	
N BTS 990	7	6,5	M	M	100	98	101	100	108	109	110	
N Florena KWS	7	6,5	H	M	95	110	100	100	108	106	107	ja
N Maximiliana KWS	7	7,5	L	H	103	95	102	100	104	105	106	

Rassen met een financiële opbrengst vanaf 104 hebben op percelen zonder bietencystealtjes (bca) een financiële opbrengst die minstens vergelijkbaar is met die van rhizomanieresistente rassen zonder bca-resistentie.

hoge cijfers betekenen in het algemeen een gunstige waardering van de betrokken eigenschap, behalve bij K+Na, aminoN en de bca-vermeerdering.

¹⁾ Rubricering in de rassenlijst: A = algemeen aanbevolen ras; N = nieuw aanbevolen ras; B = beperkt aanbevolen ras.

²⁾ De verhoudingsgetallen (100 =) zijn gebaseerd op het gemiddelde van de A- en N-rassen uit de rassenlijst 2014.

³⁾ Kophoogte: L = laag, M = gemiddeld en H = hoog boven de grond. Meegeleverde grond: L = weinig, M = gemiddeld en H = veel.

⁴⁾ Voor de berekening van de financiële opbrengst zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

wortelopbrengst 80 (t/ha), suikergehalte 17 (%), aminoN 10 (mmol/kg biet), K+Na 40 (mmol/kg biet) en meegeleverde grond 6 (%).

⁵⁾ Aanvullende resistentie tegen AYPR of een andere nieuwe variant van het rhizomanievirus.

⁶⁾ De genoemde rassen zijn onderzocht op proefvelden waar een risico is op rhizoctoniabesmetting. De resistentie tegen rhizoctonia is partieel, dat wil zeggen dat bij ernstige rhizoctoniabesmetting ook bij deze rassen rotte bieten kunnen voorkomen.

⁷⁾ De opbrengstcijfers zijn bepaald op proefvelden met bietencystealtjes. De cijfers voor meegeleverde grond, suikergehalte, K+Na en aminoN zijn een gemiddelde van de proefvelden met en zonder bietencystealtjes. Vroegeheid grondbedekking en kophoogte zijn alleen bepaald op proefvelden zonder bietencystealtjes. De resistentie tegen bietencystealtjes is partieel. Dat wil zeggen dat bij gebruik van deze rassen er nog wel vermeerdering van bietencystealtjes kan optreden.

⁸⁾ Relatief aantal cysten in een klimaatkamertoets; 10 = gemiddelde vermeerdering van de vatbare rassen van 2011 tot en met 2014.

(Bron: persbericht CSAR, 18 november 2014.)

Het onderzoek is uitgevoerd door het IRS te Bergen op Zoom.